

Kommittédirektiv

En tydligare kunskapsinriktning i läroplanerna

Beslut vid regeringssammanträde den 14 december 2023

Sammanfattning

En särskild utredare ska föreslå ändringar i läroplanerna för de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet i syfte att skapa bättre förutsättningar för elevers lärande och kunskapsutveckling. Detta ska uppnås genom en tydlig kunskapsinriktning med fokus på fakta och ämneskunskaper och bättre anpassning efter barns kognitiva utveckling och skilda förutsättningar.

Utredaren ska bl.a.

- lämna förslag som stärker betydelsen av faktakunskaper och andra grundläggande ämneskunskaper,
- lämna förslag på hur progressionen mellan årskurser bättre kan anpassas efter barns kognitiva utveckling,
- lämna förslag på hur läroplanerna bättre kan anpassas till olika elevgruppers kognitiva förutsättningar att nå betygskriterierna, särskilt för betyget E,
- lämna förslag på hur de praktiskt-estetiska ämnena ska inriktas på praktiska färdigheter och förmågor i relation till teoretiska kunskaper,
- lämna förslag på hur de inledande delarna (del 1 och 2) i läroplanerna bör ändras, och
- lämna nödvändiga författningsförslag, eller förslag på principer, riktlinjer och exempel som kan ligga till grund för fortsatt författningsarbete.

Uppdraget ska redovisas senast den 28 februari 2025.

Uppdraget att ge läroplanerna en tydligare kunskapsinriktning

De svenska kunskapsresultaten behöver förbättras

Den svenska skolan nådde länge relativt goda kunskapsresultat. Svenska elevers kunskaper i läsförståelse och naturkunskap var enligt flera internationella kunskapsmätningar på en internationell toppnivå, medan kunskaperna i matematik som bäst var strax under toppnivån (se bl.a. Statens skolverk, Vad påverkar resultaten i svensk grundskola? 2009). Svenska elevers resultat inom matematik, naturvetenskap och läsförståelse i grundskolans senare år försämrades därefter påtagligt, både i jämförelse med tidigare år och i jämförelse med andra länder. I den internationella studien PISA (Programme for International Student Assessment) som undersöker 15-åringars kunskaper i läsförståelse, matematik och naturvetenskap presterade eleverna i Sverige 2012 långt under genomsnittet bland OECD-länderna i samtliga tre ämnesområden (Rapport 398, PISA 2012, Skolverket). Därefter visar de internationella kunskapsmätningarna att elevernas kunskaper förbättrades, men resultaten i t.ex. PISA är fortfarande sämre än när de var som bäst i början av 2000-talet (se bl.a. Rapport 487, PISA 2018; 2020:8 TIMSS 2019; Rapport 463 PIRLS 2016, Skolverket). Kunskapsmätningen PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study) 2021 som mäter läsförmåga hos elever i årskurs 4 visar dock ett påtagligt försämrat resultat, vilket indikerar att kunskapsresultaten återigen kan ha vänt nedåt (PIRLS 2021, Skolverket).

Att alltför många elever inte utvecklar tillräckliga kunskaper i skolan framgår även av resultaten på de nationella proven och av att ungefär 15 procent av eleverna som avslutar årskurs 9 saknar kunskaper för behörighet till gymnasieskolans nationella program.

Alla elever behöver få förutsättningar att lyckas med sin utbildning och bli rustade med kunskap, bildning och färdigheter. Sverige behöver därför återigen upprätta en stark kunskapsskola med kunskapsuppdraget i fokus. En viktig del i detta arbete är vilka mål och riktlinjer som finns för undervisningen, dvs. vilket innehåll som ska tas upp och hur undervisningen ska bedrivas samt vad eleverna förväntas lära sig.

Läroplanerna styr undervisningen

För varje skolform och för fritidshemmet finns det en läroplan som anger utbildningens värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer för utbildningen. Det finns även en kursplan för varje ämne i grundskolan, anpassade

grundskolan, specialskolan och sameskolan. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om läroplaner och kursplaner (se bl.a. 1 kap. 11 § och 10 kap. 8 § skollagen [2010:800]). Regeringen har beslutat om läroplan för grundskolan genom förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier som Statens skolverk meddelar föreskrifter om (3 § SKOLFS 2010:37). Regeringen har även beslutat om läroplaner för den anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan. För de fall det inte är grundskolans kursplaner, kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier som används i dessa skolformer får Skolverket meddela föreskrifter om dessa (2 § SKOLFS 2010:255, 3 § SKOLFS 2010:250 och 3 § SKOLFS 2010:251).

Läroplanerna för grundskolan, specialskolan och sameskolan innehåller fem delar: skolans värdegrund och uppdrag (del 1), övergripande mål och riktlinjer (del 2), förskoleklassen (del 3), fritidshemmet (del 4) samt kursplaner i varje ämne (del 5). Som anges ovan kompletteras kursplanerna med kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier som rent formellt inte är en del av läroplanen. Läroplanen för den anpassade grundskolan skiljer sig åt på så sätt att det inte finns avsnitt om förskoleklassen och fritidshemmet och att kursplaner finns för såväl ämnen som ämnesområden. I dessa kommittédirektiv används uttrycket *läroplan* som benämning för samtliga dessa delar, inklusive kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier. Samtliga delar ingår i uppdraget.

Läroplanens delar behöver förstås i relation till varandra. I de två inledande delarna anges den kunskapssyn som läroplanen utgår ifrån. Här framgår bl.a. att kunskap kommer till uttryck i olika former – såsom fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet – som förutsätter och samspelar med varandra. Vidare finns mer övergripande kunskapsmål som skolan ansvarar för att varje elev utvecklar och riktlinjer för lärare och övrig personal. Genom beskrivningen av ämnets syfte i kursplanerna framgår vilka kunskaper, förmågor och förhållningssätt som undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla i det specifika ämnet. Det obligatoriska ämnesinnehållet som alla elever ska möta i undervisningen framgår av det centrala innehållet. Därutöver finns betygskriterier för de årskurser där betyg sätts och kriterier för bedömning av kunskaper för de årskurser där betyg inte

sätts. De bör läsas och tolkas utifrån ämnets syfte och det centrala innehållet samt den undervisning som har bedrivits (Skolverkets allmänna råd [SKOLFS 2022:417] om betyg och provning).

Läroplanerna har reviderats i vissa delar

Läroplanens struktur och innehåll har varierat under åren. Den nuvarande strukturen infördes 2011. Innehållet i de inledande delarna (del 1 och 2) har därefter justerats ett flertal gånger i specifika frågor, t.ex. med nya skrivningar om digital kompetens, jämställdhet, elevernas delaktighet och ansvar, samt sexualitet, samtycke och relationer (se t.ex. SKOLFS 2017:11, SKOLFS 2018:8, SKOLFS 2018:242 och SKOLFS 2021:5).

Skolverket påbörjade 2017 ett arbete med en större översyn av kursplanerna, vilket resulterade i förslag till reviderade kursplaner (Redovisning av förslag till ändringar i kursplaner, kunskapskrav och ämnesplaner, dnr U2019/04348). Utifrån förslaget beslutade regeringen om nya kursplaner som gäller sedan hösten 2022 (SKOLFS 2020:93). Ändringarna består i huvudsak av att fakta och förståelse betonas mer än tidigare, att skillnaderna mellan stadierna är tydligare samt att betygskriterierna och kriterierna för bedömning av kunskaper är mindre detaljerade och mindre omfattande än tidigare. Dessa ändringar bedöms sammantagna som steg i rätt riktning, men inte som tillräckliga.

Det krävs ett större arbete för en tydligare kunskapsinriktning som är anpassad efter barns kognitiva utveckling och skilda förutsättningar

För att skapa de bästa förutsättningarna för elevers lärande och kunskapsutveckling är det viktigt med en läroplan som är anpassad efter barns kognitiva utveckling och skilda förutsättningar och har ett tydligt fokus på just lärande och kunskaper. Den tidigare genomförda revideringen av kursplanerna innebär vissa ändringar i den riktningen. De olika delarna av läroplanen påverkar dock varandra och det finns därför ett behov av att se över helheten och ta ett samlat grepp om den kunskapssyn som ska präglade skolan.

En tydligare kunskapsinriktning innebär en förskjutning som stärker betydelsen av faktakunskaper och andra grundläggande ämneskunskaper. I detta måste utgångspunkten vara ämnets karaktär och vad som är central kunskap inom ämnet. I ämnena svenska och matematik utgör t.ex. färdigheter i att läsa och skriva respektive räkna grundläggande ämnes-

kunskaper. I de natur- och samhällsorienterande ämnena är det i större utsträckning faktakunskap som utgör den grundläggande ämneskunskapen. I de praktisk–estetiska ämnena har praktiska och hantverksmässiga färdigheter och förmågor en större betydelse, se vidare nedan. Utifrån ämnets karaktär behöver vidare undervisningen i de tidiga årskurserna inriktas mot grundläggande fakta och färdigheter. Det ger en nödvändig grund för det fortsatta lärandet. I takt med att eleverna blir äldre kan mer komplexa teoretiska förmågor som att reflektera, analysera och dra slutsatser ta större plats. Ett fokus på faktakunskaper bör dock präglade samtliga årskurser, där en gradvis uppbyggnad av faktakunskap och en lämplig ökande komplexitet skapar en god faktagrund. Djupa ämneskunskaper i t.ex. natur- och samhällsorienterande ämnen innebär att eleven har gedigna faktakunskaper som utgångspunkt för analyser och välgrundade slutsatser. Genom en mer faktabaserad kunskapssyn blir det också tydligt att kunskap inte bör betraktas som något relativt eller subjektivt, utan grundar sig på den bästa tillgängliga kunskapen inom området, utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet.

En kunskapssyn där faktakunskaper utgör en grund för annat lärande kan även påverka vad som krävs för olika betyg. Dagens betygs-kriterier uppfattas av många som otydliga och i vissa fall även som orimliga. Detta kan försvåra bedömningen av elevers kunskaper och bidra till stress och osäkerhet hos både lärare och elever. I betygs-kriterierna används s.k. värdeord som beskriver den kvalitet på elevens kunskaper inom ett område som kännetecknar betygen E, C och A. Det kan t.ex. vara att eleven för ”enkla”, ”utvecklade” eller ”välutvecklade” resonemang. Ett sätt att skapa en tydligare skillnad mellan betygsstegen kan vara att i större utsträckning låta ett betygssteg präglas av en viss form av kunskap, medan andra betygssteg även präglas av andra former av kunskaper. I flera teoretiska ämnen skulle kraven för det lägsta godkända betyget (betyget E) kunna kännetecknas av faktakunskaper, medan mer komplexa förmågor, som t.ex. att utifrån denna faktakunskap även kunna reflektera, analysera och dra slutsatser, skulle kunna känneteckna högre betygssteg. Den tidigare läroplanen för de obligatoriska skolformerna (Lpo 94) hade en sådan inriktning, medan dagens läroplan mer utgår från att både faktakunskaper och mer komplexa förmågor finns representerade på alla betygsnivåer, men med olika kvalitet. Detta kan ha bidragit till att betygs-kriterierna av många uppfattas som svåra att förstå och i vissa fall även som orimliga.

Läroplanen behöver vara anpassad efter barns kognitiva utveckling och olika kognitiva förutsättningar. För många elever innebär t.ex. omfattande krav på abstrakt tänkande, reflektion, analys och självständigt arbete en betydande svårighet. Det är därför viktigt att mer komplexa förmågor och högre krav introduceras stegvis utifrån elevernas kognitiva utveckling. Eftersom det finns en stor variation när det gäller kognitiva förutsättningar inom respektive skolforms målgrupp behöver de kunskapsmässiga krav som ställs, särskilt för betyget E, även vara rimliga sett i relation till hela skolformens målgrupp. Till detta hör dels att vissa funktionsnedsättningar, t.ex. adhd och autism, kan utgöra en svårighet för att utveckla specifika förmågor, dels att det finns elever som har en svagare teoretisk begåvning. Vid utformningen av bl.a. betygskriterier så måste därför dessa gruppers förutsättningar beaktas. Samtidigt måste de krav som ställs för ett godkänt betyg återspegla vilka kunskaper som behövs för bl.a. vidare studier.

I sammanhanget bör framhållas att utredaren i frågor som gäller betygskriteriernas utformning ska hålla sig informerad om och inhämta synpunkter från Utredningen om likvärdiga betyg och meritvärden (dir. 2023:95).

Som tidigare framgått måste ämnets karaktär vara utgångspunkten för kursplanerna och för de praktisk–estetiska ämnena är därför praktiska och hantverksmässiga färdigheter och förmågor av central betydelse. En viktig fråga för dessa ämnen är om balansen mellan mer praktiska och hantverksmässiga färdigheter och förmågor respektive mer teoretiska kunskaper är rimlig. De karaktäristiska praktisk-estetiska delarna i dessa ämnen bör värnas, t.ex. genom ett stort fokus på utförandet av praktiska och hantverksmässiga färdigheter och förmågor, snarare än på analyser och reflektion. Om teoretiska delar i ämnet får ett för stort utrymme riskerar t.ex. en elev som är en skicklig musiker eller idrottare att inte kunna nå ett betyg som uppfattas som rättvisande i förhållande till elevens skicklighet i utförandet av ämnets karaktäristiska delar.

En förändrad kunskapsinriktning i kursplanerna skapar behov av ändringar i läroplanens inledande delar. De inledande delarna av läroplanen har inte varit föremål för någon genomgripande översyn sedan Lpo 94. Det behöver därför ses över hur de inledande delarna behöver revideras och kortas så att den förändrade kunskapsinriktningen präglar hela läroplanen. Även de många tillägg som har gjorts i läroplanerna över åren bidrar till ett behov av

att se över helheten, bl.a. vad gäller omfattning av, och balans mellan, olika områden. Det gäller t.ex. vilket utrymme texter inom olika områden har, antalet särskilt utpekade ansvarsområden för lärare och rektorer samt balansen mellan rättigheter och skyldigheter för eleverna. Däremot ska den gemensamma värdegrund som skolan ska gestalta och förmedla till eleverna kvarstå.

Dagens läroplan ger endast i mycket begränsad utsträckning riktlinjer om hur undervisningen ska bedrivas, dvs. vilka didaktiska metoder som ska användas. I vilken utsträckning som detta ingår i läroplanen har varierat över tid. I läroplanerna för grundskolan från 1962 och 1969 fanns det detaljerade skrivningar om arbetsätt och metoder. Även i 1980 års läroplan för grundskolan behandlades frågan mer utförligt än i dagens läroplan. Det är rimligt att lärarna har en stor professionell frihet i dessa frågor. Läraren behöver bl.a. kunna anpassa valet av metoder utifrån elevgruppen och den konkreta undervisningssituationen. I de fall det finns en tydlig vetenskaplig evidens, t.ex. genom kognitionsvetenskaplig forskning, skulle det samtidigt kunna vara en fördel om användningen av effektiva metoder främjades genom att uttryckligt regleras i läroplanen, eller på något annat sätt än genom författningsreglering, t.ex. genom rekommendationer.

Uppdraget omfattar läroplanerna för de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet. I uppdraget ingår även att utifrån behovet av en tydlig kunskapsinriktning föreslå en vidare hantering av läroplaner och andra styrdokument för de frivilliga skolformerna.

Att ta fram förslag på nya eller ändrade läroplaner är ett omfattande arbete, som bl.a. kräver ett mycket stort antal kontakter med exempelvis lärare, forskare och flera andra aktörer. Skolverket har i uppdrag att kontinuerligt bedöma behovet av utveckling av läroplaner m.m. och vid behov föreslå ändringar av dessa (5 § förordning [2015:1047] med instruktion för Statens skolverk). Det brukar även vara Statens skolverk som tar fram sådana förslag, även om arbetet kan bygga på förslag från en utredning (se t.ex. Tydliga mål och kunskapskrav i grundskolan – Förslag till nytt mål- och uppföljningssystem, SOU 2007:28). Det är därför osäkert i vilken utsträckning som utredaren har möjlighet att ta fram fullständiga författningsförslag, t.ex. på ändringar i alla kursplaner för grundskolan. Utredaren bör av den anledningen få möjlighet att välja mellan att lämna författningsförslag eller

förslag på principer, riktlinjer och exempel som kan ligga till grund för fortsatt arbete med att ta fram författningsförslag.

Utredaren ska därför

- lämna förslag som stärker betydelsen av faktakunskap och andra grundläggande ämneskunskaper, inte minst i de tidiga årskurserna och för betyget E,
- lämna förslag på hur progressionen mellan årskurser bättre kan anpassas efter barns kognitiva utveckling,
- lämna förslag på hur läroplanerna bättre kan anpassas till olika elevgruppers kognitiva förutsättningar att nå betygskriterierna, särskilt för betyget E,
- lämna förslag på hur de praktiskt-estetiska ämnena ska inriktas på praktiska färdigheter och förmågor i relation till teoretiska kunskaper,
- lämna förslag på hur de inledande delarna (del 1 och 2) i läroplanerna bör ändras,
- ta ställning till om vissa didaktiska val och metoder bör framhållas i läroplanerna, eller på annat sätt, och vid behov lämna sådana förslag,
- lämna förslag på andra ändringar utifrån behov som identifieras i arbetet,
- lämna förslag på vidare hantering av läroplaner och andra styrdokument för de frivilliga skolformerna, och
- lämna nödvändiga författningsförslag eller förslag på principer, riktlinjer och exempel som kan ligga till grund för fortsatt arbete med att ta fram författningsförslag.

Uppdraget att utreda vissa närliggande läroplansfrågor

Läsning och läsförståelse bör få en starkare roll i skolan

Att alla barn lär sig läsa är en förutsättning för deras fortsatta lärande i alla skolans ämnen, och på sikt för möjligheterna att fullfölja en utbildning och etablera sig på arbetsmarknaden. God läsförmåga är också nödvändig för att kunna vara delaktig i ett demokratiskt samhälle.

Resultat från bl.a. nationella prov och internationella undersökningar visar att svenska elevers läsförmåga behöver förbättras. Som tidigare nämnts visar PIRLS 2021 att läsförmågan hos elever i årskurs 4 har sjunkit sedan 2016. Skillnaderna i läsförmåga har ökat både mellan elevgrupper och mellan skolor. Även andelen elever som presterar på låga nivåer är betydligt högre

2021 än 2016. Andelen elever som presterar på en låg nivå eller lägre har ökat från 12 procent till 19 procent. Dessutom visar resultatet från de nationella proven i svenska och svenska som andraspråk i årskurs 9 läsåret 2021/22 att delprov B, som mäter elevernas läsförmåga, är det delprov som har lägst andel elever med godkända betyg. I ämnet svenska var det drygt 18 procent av eleverna (14 procent av flickorna och 22 procent av pojkarna) som fick provbetyget F i delprov B, vilket motsvarar mer än 17 000 elever. I ämnet svenska som andraspråk var det nästan 59 procent av eleverna (56 procent av flickorna och 61 procent av pojkarna) som fick provbetyget F i delprov B, vilket motsvarar mer än 8000 elever (Resultat på de nationella proven i årskurs 3, 6 och 9 läsåret 2021/22, Skolverket). Området läsning har även i tidigare nationella prov varit ett område där en hög andel av eleverna fått betyget F. Denna utveckling måste vändas.

Utredaren ska därför

- lämna förslag på hur området läsning och läsförståelse kan förstärkas i läroplanerna.

Läroplanens skrivningar om digitalisering behöver anpassas

Den digitala omställningen av samhället pågår. Det kan diskuteras på vilket sätt skolväsendet behöver förbereda elever för att de ska kunna verka i ett modernt samhälle där digital kompetens i dag är i det närmaste en förutsättning för att vara fullt delaktig. Utvecklandet av digital kompetens är idag tydligt framskrivet i olika delar av läroplanerna för grundskolan och motsvarande skolformer.

I propositionen Stärkt tillgång till läromedel (prop. 2023/24:21) framhålls dock att samlad vetenskaplig empiri och beprövad erfarenhet visar att man bäst erövrar digitala kompetenser genom att som barn och ung först utveckla grundläggande färdigheter som relationella förmågor, uppmärksamhet och koncentration samt färdigheter att läsa, skriva och räkna, och att dessa grundläggande färdigheter bäst förvärvas genom analoga aktiviteter i analoga miljöer. Detta innebär att fokus i de yngre åldrarna bör ligga på läroböcker och att digitala läromedel och digitala verktyg med elevers stigande ålder kan användas i större utsträckning och ge goda effekter, under förutsättning att det görs selektivt, utifrån tydligt vetenskapligt stöd och dokumenterat pedagogiskt mervärde. Det är därför viktigt att användning av digitala lärverktyg sker på ett genomtänkt sätt i skolan, med en tydlig progression

utifrån elevernas ålder och kognitiva utveckling, samt på ett sätt som underbyggs av vetenskap och beprövad erfarenhet.

Enligt den nuvarande läroplanen ska undervisningen emellertid redan i förskoleklassen och i årskurs 1 till 3 behandla digitala lärverktyg. När digitala lärverktyg används av de yngre eleverna i alltför hög omfattning, kan det leda till att de inte får den tid de behöver för att utveckla de mest grundläggande färdigheterna, som är en förutsättning för att lyckas väl i senare årskurser i den obligatoriska skolan samt med framtida studier och yrkesliv. Därför är det viktigt att individuella digitala lärverktyg introduceras först i äldre åldrar.

Utredaren ska därför

- lämna förslag på hur skrivningarna om digitalisering bättre kan anpassas utifrån barns kognitiva utveckling och lärande samt elevernas grundläggande behov av ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik.

Det kan finnas ett behov av skrivningar om totalförvarsfrågor och Nato

Det övergripande målet för totalförsvaret är att försvara Sverige mot ett väpnat angrepp och värna vår säkerhet, frihet, självständighet och handlingsfrihet. Sverige ansökte den 18 maj 2022 om medlemskap i Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato). När samtliga medlemsstater har ratificerat Sveriges anslutningsprotokoll kan Sverige ansluta sig till nordatlantiska fördraget och därmed bli medlem i Nato (prop. 2022/23:74). Med anledning av det förändrade säkerhetsläget och Sveriges ansökan om medlemskap i Nato kan det finnas ett större behov av att eleverna i den svenska skolan får kunskaper om totalförvarsfrågor och Nato i exempelvis samhällskunskap.

Utredaren ska därför

- ta ställning till om tillägg bör göras om totalförsvaret och Nato, och vid behov lämna förslag på sådana ändringar.

Regeringen bör besluta om betygskriterierna i grundskolan

Som tidigare framgått beslutar regeringen om grundskolans läroplan, inklusive kursplaner, medan Skolverket meddelar föreskrifter om kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier.

Av propositionen Tydligare mål och kunskapskrav – nya läroplaner för skolan (2008/09:87), s. 14 och 15, framgår att skälet till att Skolverket gavs bemyndigande att besluta om de dåvarande kunskapskraven i grundskolan var att det krävs en betydande ämneskompetens på detaljnivå för att utforma föreskrifter om kunskapskrav. När det gäller gymnasieskolan är det dock regeringen som fattar beslut om ämnesplanerna för de gymnasiegemensamma ämnena, vilka även innefattar betygskriterier (1 kap. 4 § gymnasieförordningen [2010:2039]). Trots att regeringen fattar sådana beslut brukar det vara Skolverket som tar fram förslag på dessa ändringar, vilket innebär att myndighetens kompetens tas tillvara i processen. Givet den stora betydelse som kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier har och den nära kopplingen som dessa kriterier har till läroplanens övriga delar bör regeringen, även när det gäller grundskolan, besluta om kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier.

Utredaren ska därför

- lämna författningsförslag som innebär att regeringen ska besluta om kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier i grundskolan.

Konsekvensbeskrivningar

Utredaren ska redogöra för ekonomiska och andra konsekvenser av sina förslag. Utöver vad som följer av kommittéförordningen (1998:1474) ska utredaren särskilt ha ett barnrättsperspektiv i de analyser som görs och redovisa förslagets konsekvenser utifrån såväl FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) som FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt principen om likabehandling. Vidare ska utredaren särskilt redogöra för vilka konsekvenser förslagen förväntas få för flickor respektive pojkar.

Viktiga ställningstaganden som gjorts vid utformningen av förslagen ska beskrivas, liksom alternativa lösningar som övervägts och skälen till att de har valts bort. Till detta hör pedagogiska och organisatoriska konsekvenser. Vidare ska konsekvenser av att genomföra vissa förslag separat vid tidigast möjliga tidpunkt eller samlat vid en senare tidpunkt redovisas. Utredningen ska här beakta förslag från Utredningen om en tioårig grundskola (SOU 2021:33) och den vidare hanteringen av dessa förslag. Möjligheten att så snabbt som möjligt genomföra önskade förändringar behöver analyseras i relation till konsekvenser för bl.a. lärares arbetsbelastning och möjligheten

till en effektiv implementering av förslagen. Det kan här t.ex. finnas skillnader kopplat till förslagets omfattning, avgränsning i relation till andra områden, och vilka skolformer och stadier som berörs.

Kontakter och redovisning av uppdraget

I arbetet ska utredaren inhämta synpunkter från myndigheter och organisationer med relevans för uppdraget. Utredaren ska också hålla sig informerad om och utifrån behov inhämta synpunkter från andra utredningar inom kommittéväsendet med relevans för uppdraget, bl.a. Utredningen om varaktigt förbättrad trygghet och studiero i skolan (dir. 2023:154), Utredningen om likvärdiga betyg och meritvärden (dir. 2023:95) och Utredningen om att utveckla lärar- och förskolläraryrkesutbildningarna (dir. 2023:111).

Uppdraget ska redovisas senast den 28 februari 2025.

(Utbildningsdepartementet)